

Taksiliikenteen Työnantajat ry kiittää mahdollisuudesta lausua HE 15/2026 vp:stä eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

Alalla noudatetaan työehtosopimusta, joka määrittelee pitkälti palkanmaksun kulurakenteen. Katsomme hallituksen esityksen parantavan luottamusta sekä työnantajayritysten että työntekijöiden välillä yleisesti. Selkeä asema – olipa kyseessä työnantaja tai työntekijä – poistaisi nykyiset alalle pesiytyneet epäselvyydet ja toisi alalle vakautta. Tällä selkeyttämisellä olisi myös yhteiskunnallisesti merkittäviä verotuksellisia ja taloudellisia vaikutuksia.

Alla tarkemmin kantamme esityksen kohtiin.

1. Taksiliikenneluvan myöntämisen edellytykset

Taksiliikenteen Työnantajat ry kannattaa esitettyjä tiukennuksia taksiliikenneluvan edellytyksiin. Yritysten näkökulmasta on välttämätöntä, että toimialalle pääsy edellyttää moitteetonta taustaa ja läpinäkyvää omistajuutta. Tämä ehkäisee tarkoituksellisesti sääntelyä kiertävää toimintaa ja vakauttaa markkinoita, joissa nyt toimii myös toimijoita, joiden liiketoiminta perustuu sääntöjen välttelyyn.

Tiukemmat kelpoisuusvaatimukset:

- Parantavat alan mainetta. Ala houkuttelee uusia työntekijöitä.
- Vähentävät rehellisesti toimivien yritysten kilpailuhaittoja. Pystyvät palkkaamaan uusia työntekijöitä kilpailukykyisellä palkkatasolla.
- tukevat pitkäjänteisen liiketoiminnan edellytyksiä.
- ehkäisevät luvattoman liikenteen kasvua

Yritykset tarvitsevat ennustettavan toimintaympäristön, jossa valvonta kohdistuu samoilla periaatteilla kaikkiin toimijoihin. Myös työnantajiin ja heidän työntekijöihinsä.

2. Tunnistettavuus, valvonta ja hinnoittelu

Taksiliikenteen Työnantajat ry puoltaa esitystä taksien tunnistettavuuden ja valvottavuuden parantamiseksi.

Ammattimaisessa henkilökuljetuksessa käytettävä ajoneuvo tulee kytkeä luvanhaltijaan ja olla rekisteröity asianmukaisesti.

Nykytilanne, jossa luvatonta toimintaa voi harjoittaa pienellä kiinnijäämisen riskillä, aiheuttaa merkittäviä markkinahäiriöitä ja kohdistaa rehellisiin yrityksiin epäreilua kustannuspainetta.

Kannatamme erityisesti:

- Erityisen taksirekisterikilven käyttöönottoa

Se tekee valvonnasta välittömästi tehokkaampaa ja helpottaa luvattoman toiminnan poistamista markkinoilta.

- Julkista rekisteriä luvanhaltijoista

Läpinäkyvyys lisää asiakkaiden ja viranomaisten luottamusta, ja antaa myös yrityksille keinoja tunnistaa rehdisti toimivat kilpailijat.

- Sanktioita hintatietojen ilmoittamisen laiminlyönnistä

Selkeä sääntely ja valvonta vähentävät epäselvyyksiä ja helpottavat tasavertaista kilpailua. Kun hinnat ilmoitetaan yhdenmukaisesti, asiakkaat voivat luottaa siihen, että palvelu on sääntöjen mukaista.

Työnantajayrityksen näkökulmasta sääntelyn selkeytyminen on investointiympäristön kannalta merkittävä etu. Epäselvä valvonta on tähän asti suosinut lakia kiertäviä toimijoita ja heikentänyt markkinoiden luottamusta. Työntekijän palkkaaminen alalle on ollut haastavaa. Työnantajan velvoitteiden valvonta on ollut vaikeaa.

3. Taksamittarit ja tiedonkeruu

Taksiliikenteen työnantajat ry kannattaa mittauslaitedirektiivin mukaisten taksamittareiden velvoittavuutta.

Yhtenäinen taksamittarisäädäntö:

- Vähentää hinnanmuodostuksen epäselvyyksiä. Palkanmaksun perusteet ovat selkeästi tallennettu ja haettavissa vaikka työntekijän vaatiessa jälkikäteen.
- Parantaa mahdollisuuksia valvoa harmaata taloutta. Suorittamattomat palkan sivukulut jne. Jälkikäteinen valvonta on mahdollista esimerkiksi verottajalle.
- Tarjoaa yrityksille luotettavan pohjan kulujen ja tuottojen seurantaan. Helpottaa palkanmaksun perusteita esim. provisio pohjaisessa palkkauksessa.

Lisää molempien osapuolien oikeusturvaa työaika- ja palkkauskiistoissa

Työnantajayritysten kannalta yhdenmukainen tekninen alusta mahdollistaa tehokkaammat raportointikäytännöt, paremmat kulurakenteen analyysit ja selkeämmän sisäisen valvonnan.

4. Taksinkuljettajien ajolupa ja koulutusvaatimukset

Taksiliikenteen työnantajat ry kannattaa tiukennuksia sekä ajoluvan saamisen edellytyksiin että kuljettajakoulutukseen.

Yritysten näkökulmasta:

- Kuljettajan nuhteettomuus on asiakasturvallisuuden perusta.
- Yritysten maine ja riskienhallinta riippuvat kuljettajien ammattitaidosta ja toiminnasta.

Erityisryhmien kuljetuksissa laatuongelmat ovat olleet merkittäviä, ja yritykset joutuvat usein korjaamaan koulutuksen ja perehdytyksen puutteita omalla kustannuksellaan. Tiukemmat koulutusvaatimukset vähentävät tätä ja nostavat koko toimialan laatutasoa. Laadukkaan työvoiman palkkaaminen helpottuu.

5. Koulutusorganisaatioiden kelpoisuus ja valvonta

Kannatamme koulutusorganisaatioiden kelpoisuusvaatimusten tiukentamista ja valvonnan vahvistamista.

Yritysten näkökulmasta koulutuksen laadun on oltava tasalaatuista, jotta:

- uudet kuljettajat ovat työhön aidosti valmiita
- yritysten perehdytys- ja valvontakuorma vähenee

- virheistä ja reklamaatioista aiheutuvat kustannukset pienenevät

Toimiala tarvitsee koulutuskentän, joka tukee laadukasta työvoiman saatavuutta eikä tuota heikkotasoista koulutusta valvonnan puutteen vuoksi. Alan maine palautuisi ja laadukkaan työvoiman saaminen helpottuisi.

6. Esityksen vaikutusten arviointi

Taksiliikenteen Työnantajat ry katsoo, että esityksen vaikutukset ovat kokonaisuutena selvästi myönteiset.

Työnantajien näkökulmasta:

- Valvonnan tehostaminen korjaa kilpailuvääristymiä.
- Harmaan talouden väheneminen tasaa kustannusrakenteita rehellisten yritysten eduksi.
- Markkinoiden läpinäkyvyys lisää investointihalukkuutta ja vahvistaa alan imagoa. Työntekijöiden palkkaaminen on mielekästä ja kannattavaa.
- Pitkäjänteisesti alaan sitoutuvat ja kehittävät yritykset lisäävät koko toimialan uskottavuutta asiakkaiden, yritysten ja työntekijöiden näkökulmasta.
- Maan lakien noudattaminen ja kuljettajien ammattitaito parantavat asiakaskokemusta.
- Tiedon tasapuolinen keruu luo pohjaa alan ja yritysten kehittämiselle tulevaisuudessa. Palkanmaksun perusteet ovat selkeästi dokumentoitu. Raportit saatavilla yrittäjälle oman yrityksen taloushallintoon. Viranomaisille selkeät raportit väärinkäytösten selvittämiseksi.

Kaikkien toimijoiden näkökulmasta hyöty on sama: Yrityksillä on paremmat edellytykset harjoittaa kannattavaa liiketoimintaa reilussa kilpailuympäristössä.

Mika Määttänen

Puheenjohtaja

Taksiliikenteen Työnantajat Ry